

Projecte de Decret .../2015, de..., pel qual s'aprova el Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya (PRECAT20)

Memòria general

1. Adequació de la norma als fins que es persegueixen

La Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, va modificar el règim de la planificació en l'àmbit dels residus en establir l'obligació de les comunitats autònomes d'elaborar plans de gestió de residus i programes de prevenció de residus, tot donant compliment a allò establert per la Directiva 2008/98/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus i per la qual es deroguen determinades Directives.

Amb relació als plans de gestió de residus l'article 14.2 de la Llei 22/2011 disposa que han de contenir una anàlisi actualitzada de la situació de la gestió de residus a l'àmbit territorial de la comunitat autònoma, així com una exposició de les mesures per facilitar la reutilització, el reciclatge, la valorització i l'eliminació dels residus, amb l'establiment d'objectius de prevenció, preparació per a la reutilització, reciclatge, valorització i eliminació i l'estimació de la seva contribució a la consecució dels objectius que estableixen aquesta Llei, les altres normes en matèria de residus i altres normes ambientals, i amb un contingut mínim fixat per l'annex V de la llei en qüestió.

Així mateix, l'article 15 de la Llei 22/2011 disposa que les comunitats autònomes han d'aprovar programes de prevenció de residus en els quals s'han d'establir els objectius de prevenció, de reducció de la quantitat de residus generats i de reducció de la quantitat de substàncies perilloses o contaminants, s'han de descriure les mesures de prevenció existents i s'ha d'avaluar la utilitat dels exemples de les mesures adreçades a aconseguir la reducció del pes dels residus produïts el 2020 en un 10% respecte als generats el 2010. Els programes de prevenció de residus es poden aprovar de manera independent o es poden integrar en els plans i programes sobre gestió de residus o altres ambientals.

Aquests plans de gestió de residus i programes de prevenció han d'ajustar el seu contingut a allò disposat pel Pla estatal marc de gestió de residus, que estableix l'estratègia general de la política de residus i els objectius mínims a complir de prevenció, preparació per a la reutilització, reciclatge, valorització i eliminació, i en la seva elaboració s'han de valorar les mesures que incideixin de manera significativa en la reducció de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle.

Donant compliment a aquestes prescripcions, s'aprova el Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya (PRECAT20) com a instrument programàtic de la Generalitat de Catalunya per fer front als reptes estratègics i objectius en matèria de prevenció i gestió de residus.

El PRECAT20 integra els anteriors programes de gestió de residus de Catalunya formulats en base a l'origen de generació (municipals, industrials i de la construcció) en un nou programa de caràcter general basat en els fluxos materials de residus. Aquesta orientació

Dr. Roux 80
08017 Barcelona
Tel. 93 567 33 00
Fax 93 567 33 05
www.arc.cat

enforteix la condició del residu com a recurs, així com les sinèrgies existents en la gestió dels diferents fluxos materials independentment del seu origen i permet la superació dels límits de les estratègies clàssiques de gestió.

El context de la gestió de residus ha patit canvis significatius en els darrers anys que requereixen una revisió profunda de la planificació. L'entrada en vigor de la Directiva 2008/98/CE i de la Llei 22/2011, ha suposat l'establiment de nous objectius i criteris de gestió que els programes sectorials han de consolidar i reforçar. Així mateix, l'aposta per l'ús eficient dels recursos i la gestió dels residus és un dels pilars de la societat del reciclatge que proposen les estratègies europees.

Els recursos són un element bàsic per satisfer les necessitats de les societats humanes i garantir el seu desenvolupament. A la vegada, els recursos naturals tenen la limitació de la seva escassetat i, en determinades situacions, la seva extracció i processament pot causar importants desequilibris en els ecosistemes. L'extracció de recursos a Catalunya va ser l'any 2011 de 46,8 milions de tones, de les quals un 19% corresponien a recursos renovables i un 81% a recursos no renovables. Així mateix, s'ha de destacar que Catalunya és deficitària en molts dels recursos que consumeix, motiu pel qual es veu obligada a la seva importació des d'altres zones del món. En aquest sentit, els recursos (propis o importats) existents al territori s'han de mantenir en circulació i evitar el seu malbaratament.

Es fa evident que la gestió dels residus, començant per la seva prevenció, pot contribuir de manera significativa a l'ús eficient dels recursos. El PRECAT20 té la voluntat de contribuir de manera efectiva a aquesta estratègia a llarg termini, de manera que els objectius, instruments i actuacions previstos fins al 2020 conflueixen en una visió a l'horitzó 2050 en què s'hagin assolit importants avenços en matèria de gestió de residus i ús eficient dels recursos.

A nivell conceptual, els principis i bases del PRECAT20 parteixen de les estratègies, planificacions i normatives que des de diferents àmbits territorials són d'aplicació a Catalunya. Aquests àmbits es poden agrupar en quatre grans blocs, relacionats amb aspectes generals, aspectes econòmics, aspectes de la jerarquia de gestió i aspectes de base jurídica i administrativa.

Una de les premisses bàsiques del PRECAT20 consisteix en la superació de la planificació basada en l'origen de generació per orientar-se cap a una visió basada en fluxos materials de residus amb l'objectiu d'incrementar els materials recuperats i garantir la seva reintroducció a l'economia catalana. El PRECAT20 defineix 16 fluxos de residus de caràcter primari que, en la majoria dels casos es corresponen amb substàncies materials que esdevenen recursos dels processos productius, ja sigui com a recursos primaris o manufacturats. Addicionalment a aquests fluxos, el PRECAT20 també preveu objectius i actuacions per a sis fluxos de caràcter secundari que inclouen materials ja considerats en els de caràcter primari, ja que es troben afectats per normativa específica o tenen especificitats que excedeixen la seva definició com a residus monomaterials.

Altres premisses bàsiques del PRECAT20 són la reintroducció dels recursos procedents dels residus en l'economia productiva (que inclou el tractament de la informació per fluxos materials), l'adopció de polítiques ambicioses en un context econòmic advers i la integració d'altres polítiques transversals en el contingut del Programa.

Tenint en compte els principis, premisses i bases de les que parteix el PRECAT20, el model de gestió de residus de Catalunya es configura conceptualment en el marc de l'economia circular: partint de la prevenció de residus com a principi prevalent, es busca maximitzar la valorització material dels residus per convertir-los en recursos assimilables per a les estructures productives. La valorització energètica només es contempla en aquells casos en què el reciclatge material no és viable des d'un punt de vista tècnic o d'eficiència econòmica, però es considera prevalent davant la destinació a dipòsit controlat. Aquest esquema general pretén reduir les necessitats de tractaments finalistes, enteses com a destinació dels fluxos residuals del propi model de gestió, i minimitzar l'impacte de les operacions d'eliminació mitjançant requeriments de tractament previ a les mateixes.

Sota aquests principis i premisses, el PRECAT20 parteix dels balanços dels anteriors programes de gestió de residus i de la diagnosi de la situació actual per a l'establiment de nous objectius i actuacions fins al 2020. Alhora, defineix quatre escenaris de prognosi: el primer, i amb caràcter de mínims, implica una projecció de les tendències actuals, mentre que els altres tres impliquen diversos graus de millora en l'economia, de recuperació del mercat laboral, d'evolució demogràfica i de recuperació dels sectors industrial i de la construcció.

Partint dels balanços dels programes anteriors, de la diagnosi de la generació i gestió de residus a Catalunya i dels diferents escenaris de prognosi fins al 2020, el nou PRECAT20 té com a objectiu general determinar l'estratègia d'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de prevenció i gestió de residus, sota la perspectiva de contribuir a l'obtenció i a l'ús eficient dels recursos i afavorint el desenvolupament d'una economia circular i baixa en carboni, que alhora sigui competitiva i generadora de noves activitats. Aquest objectiu general s'articula a través de 10 objectius estratègics:

1. Potenciar la visió dels residus com a recursos.
2. Contribuir, des d'una perspectiva de cicle de vida, i en el marc de la política energètica, a la lluita contra el canvi climàtic i altres impactes associats a la gestió de residus i a l'ús de recursos.
3. Protegir el sòl com a medi bàsic i recurs de caràcter no renovable.
4. Reduir la generació de residus, impulsant la prevenció i particularment la reutilització.
5. Fomentar la preparació per a la reutilització de residus.
6. Incrementar la valorització del conjunt de residus, particularment la valorització material, des d'una òptica de l'economia circular i baixa en carboni.
7. Suprimir progressivament la disposició de residus valoritzables.
8. Impulsar el sector català dels residus com un referent tècnic, econòmic i legal.
9. Disposar d'una xarxa d'infraestructures de gestió de residus adaptada a les necessitats territorials, econòmiques i tècniques de Catalunya.
10. Fer transparent i sostenible econòmicament la gestió de residus.

Aquests objectius estratègics es desglossen en 113 objectius operatius definits, sempre que ha estat possible, amb fites quantitatives. Entre els principals objectius de caràcter quantitatiu es troben la reducció l'any 2020 d'un 15% de la generació de residus respecte l'existent l'any 2010; l'assoliment d'uns nivells mínims de valorització global (material i

energètica) l'any 2020 d'un 65% dels residus generats a Catalunya (un 70% en el cas dels d'origen municipal, un 70% en els d'origen industrial i un 75% en els d'origen en la construcció); i reduir l'impacte de la petjada de carboni associada a la gestió de residus i a l'ús dels recursos a Catalunya en un 30% respecte l'existent l'any 2012.

Per a l'assoliment dels diferents objectius establerts s'han definit un total de 149 actuacions a desenvolupar durant el període de vigència del PRECAT20. Entre les mesures previstes hi ha instruments normatius, de caràcter econòmic, de comunicació i sensibilització, infraestructurals.

El pressupost global de les actuacions del PRECAT és de 752.882.138 euros, dels quals 206.009.980 euros (27%) corresponen a despeses corrents i la resta, 546.872.158 euros (73 %), a despeses de capital. El finançament del conjunt d'actuacions previstes al PRECAT20 està repartit entre el sector privat en un 29% (218.271.917 €), l'Agència de Residus de Catalunya en un 69% (518.471.150 €) i altres aportacions d'ens públics en un 2% (16.139.071 €)

D'altra banda, en el cas d'implementar satisfactòriament el conjunt d'actuacions que preveu el PRECAT20 i d'assolir substancialment els objectius que es plantegen, s'estima que de forma agregada, es pot contribuir a la creació d'entre 4.000 i 7.000 nous llocs de treball directes i indirectes. Addicionalment, d'acord amb estudis recents publicats per la Unió Europea, la millora en la gestió dels residus i l'ús eficient dels recursos podria, si s'assoleixen els objectius plantejats, incrementar l'economia induïda en, com a mínim, uns 385 milions d'euros anuals.

Amb referència a les prescripcions de la normativa pel que fa a la consulta i participació envers els programes de gestió de residus, cal dir, d'una banda, que com a part de l'elaboració del PRECAT20, i paral·lelament a aquesta, s'han iniciat els tràmits per a la seva avaluació ambiental, d'acord amb la normativa aplicable sobre l'avaluació ambiental de plans i programes; i d'altra, que el programa ha estat sotmès de forma específica a consulta dels membres del Consell de direcció de l'ARC, entre els quals es troben els sectors implicats i, particularment, els representants dels ens locals. Més enllà d'aquests processos, les diferents versions oficials del programa han estat en tot moment disponibles en línia, garantint l'accés de tots els interessats a les mesures que s'hi ha establert en cada moment. Addicionalment, durant el primer trimestre de 2014 ha estat portat a terme un procés de participació pública, obert a tothom, en el marc del qual el programa ha estat presentat al món local, empreses, associacions i ciutadania en general mitjançant sessions territorials i sectorial específiques, i han estat habilitats diversos mecanismes per tal de garantir la seva participació.

En relació amb el contingut del Programa, i en el marc d'allò disposat per la normativa de referència, cal realitzar les següents consideracions:

D'entrada, cal assenyalar que el Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient ha elaborat i aprovat el Pla estatal marco de gestión de residuos 2016-2022 (PEMAR), l'instrument de planificació estatal que s'ha pres com a referència en l'elaboració del PRECAT20.

Així mateix, cal apuntar que, amb relació al compliment de l'article 14.4 de la Llei 22/2011, el PRECAT20 ha recollit la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle tant en els principis rectors com en l'objectiu general del programa, i en aquest sentit el conjunt de les mesures han estat valorades des d'aquesta perspectiva, com es pot veure en l'informe de sostenibilitat ambiental (ISA). Més enllà d'això, el programa ha desenvolupat un objectiu estratègic de lluita contra el canvi climàtic des de la perspectiva de la prevenció i gestió de residus, al qual donen compliment un mínim de 27 actuacions, identificades de manera explícita amb aquest objectiu. Aquestes actuacions han de permetre assolir els objectius quantitatius associats, particularment el de reducció d'un 30% en la petjada de carboni, esmentat abans, i el de reducció, per a l'any 2020, d'un 30% en les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle respecte de les emissions existents l'any 2012.

En relació amb la integració dels tres programes de gestió fins ara vigents, cal tenir en compte que el PRECAT20 inclou el Programa de Gestió de Residus Municipals de Catalunya, en el marc d'allò disposat pels articles 6.8 i 9 del Text refós de la Llei reguladora dels residus i, d'aquesta manera, inclou els següents punts:

- Estableix els objectius de gestió d'acord amb la jerarquia de residus i les especificacions de la normativa aplicable.
- Determina les prioritats de les actuacions, tant des del punt de vista temporal com amb relació als objectius estratègics a què donen compliment.
- Estableix els mètodes i procediments de gestió de residus municipals, és a dir, el model de gestió de residus municipals, en consonància amb allò establert en el PINFRECAT20.
- Defineix les bases per programar, finançar i executar les actuacions, atès que es defineixen els perfils de les actuacions, incloent els principals actors implicats, es recullen mecanismes de finançament i es planifiquen les fórmules de seguiment de l'execució del programa.
- Regula, mitjançant la definició del marc competencial i el model de gestió de residus municipals, i en consonància amb el PINFRECAT20, la coordinació de les actuacions de gestió de residus municipals i de les seves infraestructures.

Pel que fa a la necessitat de la seva aprovació mitjançant una disposició reglamentària, cal tenir en compte que l'article 6 del Text refós de la llei reguladora dels residus, aprovat per Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, estableix que el Govern de la Generalitat, mitjançant decret, ha d'aprovar uns programes de gestió de residus, juntament amb el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals, en l'elaboració i la revisió dels quals s'ha d'incloure una avaluació ambiental, d'acord amb la normativa aplicable sobre avaluació de les repercussions de plans i programes sobre el medi ambient, i s'ha de garantir l'accés a la informació sobre les mesures establertes i la consulta i la participació dels ens locals, els agents socials i la ciutadania.

Així, mitjançant el present projecte de Decret s'aprova el contingut programàtic del document i es regulen altres qüestions relatives al Programa a través de set articles, una disposició addicional, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

- Aprovació i objecte del PRECAT (articles 1 i 2)

En compliment d'allò disposat en l'article 6.6 del Text refós de la Llei reguladora dels residus, el present projecte de Decret aprova el Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya que defineix el model de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya, estableix els objectius fins a l'any 2020 i programa les actuacions i els instruments necessaris per a l'assoliment d'aquests objectius.

En concret, el PRECAT té com a objectiu general determinar l'estratègia d'actuació de la Generalitat de Catalunya en matèria de prevenció i de gestió de residus, sota la perspectiva de contribuir a l'obtenció i a l'ús eficient dels recursos i afavorint el desenvolupament d'una economia circular i baixa en carboni, que alhora sigui competitiva i generadora de noves activitats. L'any de compliment de la major part dels objectius, l'any 2020, s'alinea amb els terminis rellevants d'altres estratègies o programes, com per exemple l'esmentada estratègia Europa 2020.

Així mateix, i d'acord amb les prescripcions sobre difusió d'informació ambiental recollides en la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, es preveu que el Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya es pot consultar a les dependències de l'Agència de Residus de Catalunya i a la seva seu electrònica.

- Seguiment i avaluació (article 3)

Pel que fa al seguiment i a l'avaluació del Programa cal tenir en compte que l'article 14.5 de la Llei 22/2011 disposa que els programes de gestió s'han d'avaluar almenys cada sis anys, i així l'article 3 del projecte de Decret estableix que el Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya ha de ser objecte d'un seguiment i avaluació, com a mínim, bianual des de la seva entrada en vigor, d'acord amb els principis de participació pública i transparència.

El Programa ha de ser avaluat en continu, en base als indicadors de seguiment continguts en el mateix, i s'elaborarà un informe biennal.

En tot cas, la competència per realitzar aquest seguiment i aquesta avaluació correspon a l'Agència de Residus de Catalunya.

- Revisió i modificació (article 4)

Així mateix, en els termes de la normativa aplicable, es fixa en sis anys el termini màxim de revisió, d'acord amb allò disposat en el Text refós de la Llei reguladora dels residus i en la Llei 22/2011.

En efecte, l'article 6.6 del Text refós de la Llei reguladora dels residus fixa en sis anys el termini màxim per realitzar la revisió dels programes de gestió de residus i l'article 14.5 de la Llei 22/2011 disposa que els programes de gestió de residus s'han de revisar com a mínim

cada sis anys, la qual cosa permet, d'una banda, garantir una certa continuïtat de les polítiques i, d'altra, mantenir actualitzats els objectius, les actuacions i els instruments.

Al respecte cal concretar que la revisió del PRECAT20 s'ha de portar a terme, en principi i d'acord amb el que indica el mateix programa, abans de 2018. Aquesta data coincideix amb els terminis en els quals es portaran a terme els estudis previs que han de permetre establir determinats objectius de forma rigorosa. Tal com el mateix text reconeix, poden existir circumstàncies i canvis de context que requereixin un reajustament d'aquesta previsió, canvis que efectivament podrien produir-se, tal com es justifica en el mateix programa. En aquest marc, el termini legal màxim de sis anys resta com un termini límit per a la revisió independent del context.

Igualment, s'identifiquen les persones responsables per a la proposta i elaboració de la revisió i la modificació del Programa i per a la seva aprovació. En el primer cas, la competència correspon a l'Agència de Residus de Catalunya i en el segon, al Govern de la Generalitat.

- Finançament (article 5)

L'article 5 del projecte de Decret identifica les fonts de finançament de les actuacions previstes en el Programa. En concret, es preveu que el finançament provingui d'aportacions del sector privat, d'aportacions dels ens locals, amb aportacions del pressupost de l'Agència de Residus de Catalunya mitjançant l'aplicació de la recaptació dels cànon, i les transferències de la Generalitat i altres; i, en tot cas, el calendari previst per a l'execució de les actuacions s'ajusta a les disponibilitats pressupostàries de cada exercici, prioritzant o reprogramant, si escau, aquestes actuacions.

- Objectius prioritaris en la prevenció i gestió de residus per a l'any 2020 (article 6)

L'article 6 recull els principals objectius de caràcter quantitatiu del PRECAT sobre els que s'articulen les actuacions a desenvolupar durant el període de vigència del mateix, tot distingint entre objectius transversals, objectius de prevenció i objectius de gestió.

D'entre aquests objectius és necessari que el decret reculli aquells objectius fonamentals que, d'una banda, han de comprometre tots els actors i que, alhora, han de poder ser exigibles als efectes d'avançar en l'objectiu general del programa i, més en general, en els objectius de protecció de les persones i del medi.

Amb aquestes premisses el projecte de decret recull els següents objectius, tots per a 2020:

Objectius transversals:

- Reduir la petjada de carboni associada a la gestió de residus i a l'ús dels recursos a Catalunya en un 30% respecte de l'any base 2012.
- Reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle associats a la deposició, el tractament biològic i la combustió de residus municipals en un 30% respecte de l'any base 2012.

- Incrementar l'eficiència de captació de biogàs dels dipòsits controlats fins a un 60%.

Aquests són els objectius clau per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic, aspecte clau de caràcter transversal, des de l'àmbit dels residus. L'objectiu es formula segons dues metodologies, per tal, d'una banda, de visibilitzar els beneficis directes derivats de l'obtenció de recursos dels residus i, d'altra, de disposar de resultats homologables internacionalment.

Els valors dels objectius es relacionen amb el compliment dels objectius bàsics de prevenció i gestió. Aquests objectius es complementen amb un objectiu directament vinculat a la captació de gasos dels dipòsits, que s'identifica com la contribució més important a les emissions des de l'àmbit dels residus. El valor consignat es considera el màxim que, segons les fonts bibliogràfiques, es pot assolir tècnicament.

Objectius de prevenció:

- Reduir, com a mínim, en un 15% en pes la generació primària total de residus de Catalunya, municipals, industrials i de la construcció, respecte de l'any base 2010.

Es tracta de l'objectiu bàsic de prevenció que la normativa sobre residus imposa. El valor de l'objectiu s'ha definit partint del valor establert a la normativa, actualitzat segons el context de l'evolució natural de la generació de residus dels darrers anys i vinculat a uns compromisos de millora en l'ús dels recursos i de contribució a l'economia circular.

- Reduir en un 50% en pes el malbaratament alimentari en els àmbits de la distribució al detall, la restauració, el càtering i el domèstic respecte de l'any base 2010.
- Reduir en un 90% en pes el consum de bosses comercials amb nanses d'un sol ús no compostables respecte de l'any base 2007.

Pel que fa al malbaratament alimentari, l'objectiu, clau pel que fa a la prevenció de residus orgànics, parteix de les previsions de la Comissió Europea, recollides en l'estratègia europea d'economia circular. En aquest àmbit, la Comissió fa seves les estratègies contingudes a l'Agenda de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, que preveuen la reducció a la meitat dels residus alimentaris en l'horitzó de 2030. Cal indicar que de l'estratègia de la Comissió Europea es desenvoluparan modificacions en la normativa europea de residus.

Pel que fa a les bosses de plàstic, l'objectiu es vincula amb les estratègies europees en la matèria i en la Directiva 2015/720, i pretén donar continuïtat a les actuacions portades a terme de forma concertada amb els sectors implicats amb molt d'èxit. El valor escollit prové de les projeccions que es poden fer a partir dels resultats de les mesures aplicades fins ara.

Objectius de gestió:

Objectius d'àmbit general:

- Incrementar la valorització global fins al 65% dels residus generats.

Aquest és l'objectiu bàsic pel que fa a la gestió de residus i busca la màxima valorització global de residus com a eina per reduir la quantitat de residus eliminats i per obtenir el màxim de recursos, i tenint en compte la posició que té la valorització dins la jerarquia de gestió de residus, situada només per darrera de les operacions de prevenció. El valor escollit es relaciona amb les previsions de la Comissió Europea pel que fa a la valorització de residus.

- Incrementar la quantitat de residus tractats prèviament abans de ser destinats a dipòsits controlats fins al 100% dels residus destinats a dipòsits controlats, sense perjudici del que disposa l'article 16.2 del Decret Legislatiu 1/2009.

Aquest objectiu es relaciona amb l'obligació establerta a la normativa sectorial, i concretament a l'article 16.2 del Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, amb relació al fet que només poden ser objecte de disposició del rebuig les fraccions de residus tractades prèviament.

Objectius respecte als residus de procedència municipal:

- Incrementar la recollida selectiva bruta fins al 60% dels residus municipals generats.
- Incrementar la preparació per a la reutilització més la valorització material fins al 55% dels residus municipals generats, per a les fraccions de paper, vidre, metall, plàstic, biorresidus i altres fraccions reciclables.
- Incrementar la valorització global fins el 70% dels residus municipals generats.

Són els objectius bàsics associats a la valorització dels residus municipals, que recullen i desenvolupen els objectius bàsics de la normativa. Alhora, els valors dels objectius s'han reforçat, d'una banda, al fil de les conclusions que es poden extreure de la diagnosi, la prognosi i la resta d'estudis associats al PRECAT i, d'altra, entenent que la situació desitjable l'any 2020 en l'àmbit dels residus municipals passa per un elevat grau de valorització que contribueixi a un ús eficient dels recursos, a la lluita contra el canvi climàtic i a la configuració d'un model avançat de gestió de residus, particularment pel que fa a les infraestructures de gestió.

Objectius respecte als residus de procedència industrial:

- Incrementar la preparació per a la reutilització més la valorització material fins el 64% dels residus industrials generats.
- Incrementar la valorització efectiva global fins al 70% dels residus industrials generats.

Són els objectius bàsics associats a la valorització de residus industrials, que parteixen de l'obligació normativa d'establir objectius de valorització. Aquests objectius i els seus valors es fixen en funció, d'una banda, al fil de les conclusions que es poden extreure de la diagnosi, la prognosi i la resta d'estudis associats al PRECAT i, d'altra, entenent que la situació desitjable l'any 2020 en el marc dels residus industrials passa per mantenir i consolidar el potencial de valorització assolit, aprofundint en l'eficiència en l'ús dels recursos i en la millora de la competitivitat del sector industrial català a escala europea.

Objectius respecte als residus de la construcció:

- Incrementar la valorització global d'un 75% dels residus de construcció i demolició generats a Catalunya.

És l'objectiu bàsic associat a la valorització de residus de la construcció, que parteix de l'obligació normativa d'establir objectius de valorització. Aquest objectiu i els seus valors es fixen en funció, d'una banda, al fil de les conclusions que es poden extreure de la diagnosi, la prognosi i la resta d'estudis associats al PRECAT i, d'altra, entenent que la situació desitjable l'any 2020 en el marc dels residus de la construcció passa per un elevat grau de valorització que contribueixi a un ús eficient dels recursos i a que el sectors associats a aquests residus facin un salt endavant i esdevinguin capdavanterers en matèria ambiental.

Objectius pel que fa a corrents de residus específiques:

- a. Residus d'aparells elèctrics i electrònics
 - i. L'any 2020 un 5% en pes dels residus d'aparells elèctrics i electrònics recollits seran destinats a preparació per a la reutilització.
- b. Residus de piles i acumuladors
 - i. A partir del 31 de desembre de 2020 es recolliran selectivament, com a mínim, el 55% dels residus de piles i acumuladors portàtils.
- c. Pneumàtics fora d'ús
 - i. L'any 2016 es valoritzarà materialment com a mínim un 60% en pes dels pneumàtics fora d'ús.
 - ii. L'any 2018 es valoritzarà materialment com a mínim un 80% en pes dels pneumàtics fora d'ús.
 - iii. L'any 2020 es valoritzarà materialment com a mínim un 100% en pes dels pneumàtics fora d'ús.
- a. Residus d'envasos
 - i. L'any 2020, el nivell de valorització global de residus d'envasos serà com a mínim del 75% en pes.
 - ii. L'any 2020, com a mínim s'assoliran els següents nivells de valorització global en pes en funció del material d'envasat: paper-cartró, 80%; metalls, 80%; vidre, 80%; plàstic, 50%; fusta, 70%.

Aquests objectius bàsics incideixen en corrents de residus específics i majoritàriament recullen les tendències de la normativa amb relació als residus d'aparells elèctrics i electrònics, piles, pneumàtics i envasos. Així, amb relació als residus d'aparells elèctrics i electrònics, s'estableix un objectiu específic de preparació per a la reutilització, seguint el que preveu la directiva europea (D2012/19/CE) en aquest sentit, definint-hi un valor mínim de treball. En el cas de les piles, es trasllada a l'any 2020 l'objectiu de recollida selectiva que, amb un valor inferior, es recull a la normativa específica espanyola (RD 106/2008), atès que es valora la possibilitat d'assolir a Catalunya valors més alts. En el cas dels pneumàtics, es formulen objectius en línia amb allò que estableix la normativa específica espanyola (RD 1619/2005), amb valors també adaptats al context de la gestió de residus a Catalunya. Finalment, en el cas dels envasos, s'incorporen objectius seguint les previsions de la

Comissió Europea amb relació a la revisió de la directiva d'envasos i residus d'envasos, revisió que es preveu realitzar a la llum de l'estratègia europea d'economia circular.

En el text del Programa també es distingeixen clarament els objectius de prevenció i els de gestió. En concret, la taula 26 del document principal del programa presenta una relació entre la jerarquia de gestió de residus i les actuacions. Aquesta taula permet identificar sense dubtes aquelles actuacions que tenen a veure amb la prevenció de residus. Així mateix, l'annex 13, on es detallen les actuacions, presenta la temporalització de cadascuna, que correspon al seu calendari d'execució.

Compliment dels objectius prioritaris (article 7)

Per tal de garantir la implicació de tots els actors, cal clarificar alguns aspectes amb relació al compliment dels objectius. Així, d'una banda es defineix que el compliment dels objectius del programa i, molt especialment, aquells descrits a l'article 6, són una responsabilitat compartida de tots els agents que hi intervenen i, per tant, que contribueixen als resultats representats pels objectius considerats.

Ahora, es considera necessari que tots els municipis avancin en la consecució dels objectius que es troben més directament vinculats a les seves competències, per la qual cosa es defineix, pel que fa a l'objectiu de recollida selectiva bruta de residus municipals, que els municipis hauran d'assolir, a títol individual un objectiu mínim del 50%.

- Prioritats de les actuacions necessàries per a la gestió dels residus municipals de Catalunya (article 8)

Les actuacions necessàries per a la gestió dels residus es prioritzen d'acord amb les prescripcions del Text refós de la Llei reguladora dels residus, tot recollint específicament la jerarquia de gestió establerta a l'article 6 i, ahora, en el cas particular dels residus municipals, també es recull la jerarquia d'actuació establerta a l'article 9.

- Disposició addicional única

Per tal de donar compliment a allò disposat en el Text refós de la Llei reguladora dels residus en relació amb la planificació de la gestió de residus municipals, s'inclou una disposició addicional que disposa que el PRECAT20 integra el Programa de gestió de residus municipals de Catalunya (PROGEMIC) i dóna compliment a les previsions contingudes en els articles 6.8 i 9 del Text refós de la Llei reguladora dels residus.

- Disposició derogatòria única

Vist que els programes de residus vigents fins ara quedaran substituïts pel PRECAT, s'ha introduït una disposició derogatòria que estableix la derogació dels preceptes dels respectius decrets d'aprovació relatius als programes en si, tot restant vigents els articles dels decrets d'aprovació que regulen altres qüestions diferents al PROGRIC, al PROGROC i al PROGEMIC.

- Disposicions finals

A través d'una disposició final es modifiquen dos preceptes del Decret 89/2010, de 29 de juny, pel qual s'aprova el Programa de gestió de residus de la construcció de Catalunya (PROGROC), es regula la producció i gestió dels residus de la construcció i demolició, i el cànon sobre la deposició controlada dels residus de la construcció. Es tracta de l'article 11 c) i de l'article 15.3.

La modificació de l'article 11 c) suposa la supressió de l'obligació del productor de residus de la construcció i demolició de dipositar una fiança en el moment d'obtenir la llicència d'obres per tal de garantir els costos de la gestió dels residus que es generin, i la introducció de l'obligació d'aquests productors de residus de presentar davant de l'ajuntament, juntament amb la sol·licitud de la llicència d'obres, un document d'acceptació que sigui signat per un gestor de residus autoritzat per tal de garantir la correcta destinació dels residus separats per tipus on consti, entre altres coses, i l'import rebut en concepte de dipòsit per la posterior gestió.

Se substitueix així la constitució d'una fiança per la realització d'un dipòsit del mateix import davant del gestor de residus per garantir la correcta gestió dels residus, de manera que es simplifiquen els tràmits administratius que havia de realitzar el productor davant de l'ajuntament i s'eliminen els obstacles amb què es trobaven aquests en el moment de retornar les fiances dipositades.

En canvi, la modificació de l'article 15.3 té una única finalitat aclaridora en el sentit de concretar els residus que són objecte d'aquesta previsió, com són les terres i pedres no contaminades per substàncies perilloses, per tal d'acabar amb la confusió que la redacció inicial del precepte havia comportat en el sector de la producció i la gestió d'aquests residus.

Així mateix, s'ha considerat adient incorporar una disposició final que habilita al conseller o consellera en matèria de medi ambient per modificar aspectes estrictament tècnics i reglats del Programa de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya si de l'avaluació i el seguiment que ha de realitzar l'Agència de Residus de Catalunya es constata la necessitat de la modificació per adaptar les actuacions previstes a exigències derivades de normativa superior.

Pel que fa a l'entrada en vigor de la norma no es considera procedent establir una *vacatio legis* en la mesura que resulta necessari disposar de forma immediata d'una planificació en la gestió dels residus que substitueixi la vigent fins a llavors i pugui donar compliment a les prescripcions contingudes al respecte en la Llei 22/2011, sobretot tenint en compte que ja s'han superat els terminis fixats per aquesta norma.

En concret, l'article 15 de la Llei 22/2011 disposa que les administracions competents havien d'aprovar abans del 12 de desembre de 2013 programes de prevenció de residus, de manera que s'ha superat amb escreix el termini fixat.

2. Marc normatiu en què s'insereix

La present proposta normativa s'emmarca en el règim de la planificació en la gestió de residus introduïda a l'ordenament jurídic per la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls

contaminats, en transposició de la Directiva 2008/98/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus i per la qual es deroguen determinades Directives.

La Directiva 2008/98/CE va introduir l'obligació de les administracions públiques d'elaborar dos tipus de plans, els de gestió de residus i els de prevenció de residus, amb un contingut determinat, tot podent ser recollits en un únic text ambdues tipologies.

En els mateixos termes els articles 14 i 15 de la Llei 22/2011 recullen les prescripcions de la Directiva en matèria de planificació de residus que, com a normativa bàsica, regeixen la planificació de les comunitats autònomes.

A més, cal tenir en compte la regulació sobre planificació de residus que conté l'article 6 del Text refós de la Llei reguladora dels residus que, entre altres qüestions, determina que els programes de gestió de residus han de ser aprovats per decret del Govern.

Finalment, i vist que encara no ha estat aprovat el Pla estatal marc de gestió de residus, en l'elaboració del Programa s'ha tingut en compte allò disposat en el PNIR.

En tot cas, el punt 6 del PRECAT incorpora una relació exhaustiva del marc normatiu de la gestió de residus que és, en definitiva, el marc normatiu en què s'insereix la present proposta.

3. Relació de disposicions afectades i taula de vigències

El projecte de Decret afecta les següents disposicions:

Títol de la disposició	Articles afectats	Tipus d'afectació
Decret 89/2010, de 29 de juny	11 c) i 15.3	Modifica
Decret legislatiu 1/2009, de 21 de juliol	6 i 9	Desenvolupa
Llei 22/2011, de 28 de juliol	14 i 15	Desenvolupa
Directiva 2008/98/CE, de 19 de novembre de 2008	28-33	Desenvolupa
Decret 89/2010, de 29 de juny	1 (pel que fa a l'aprovació del Programa), 5, 6, 8, 9 i 10	Deroga
Decret 88/2010, de 29 de juny	1-6	Deroga
Decret 87/2010, de 29 de juny	1-10	Deroga

4. Competència de la Generalitat sobre la matèria

Les propostes normatives formulades s'emmarquen en les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de medi ambient d'acord amb els articles 111 i 144 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Dr. Roux 80
08017 Barcelona
Tel. 93 567 33 00
Fax 93 567 33 05
www.arc.cat

En concret, la Generalitat ostenta una competència compartida en matèria de medi ambient i la competència per a l'establiment de normes addicionals de protecció, dins del marc establert per la legislació bàsica estatal, en aspectes com els següents:

- La prevenció i correcció de la generació de residus amb origen o destinació a Catalunya i sobre la gestió i el trasllat d'aquests i llur disposició final, la prevenció, el control, la correcció, la recuperació i la compensació de la contaminació del sòl i del subsòl, i la prevenció, la restauració i la reparació de danys al medi ambient i el règim sancionador corresponent.
- L'establiment i la regulació dels instruments de planificació ambiental i del procediment de tramitació i aprovació d'aquests instruments.
- L'establiment i la regulació de mesures de sostenibilitat, fiscalitat i recerca ambientals.
- La regulació sobre prevenció en la producció d'envasos i embalatges en tot llur cicle de vida, des que es generen fins que passen a ser residus.

Pel que fa a la competència específica del Govern per aprovar el Programa, cal atènyer-se a allò que disposa l'article 6 del Text refós de la Llei reguladora dels residus.

Barcelona,

Josep Maria Tost
Director

Dr. Roux 80
08017 Barcelona
Tel. 93 567 33 00
Fax 93 567 33 05
www.arc.cat